

Hur kan vi möta barn med allergier i förskolan

Marina Jonsson

Barnsjuksköterska, allergisamordnare

Barnet och familjen i förskolan

- För barn med astma är det viktigt att det fungerar bra i det dagliga livet, förskola, hemmiljö och fritid
- Är jag ett astma/allergibarn eller är jag ett barn som har astma eller allergi
- Om familjen upplever att det finns ett samarbete kring deras situation där familjen möts med förståelse och att familjens synpunkter tas på allvar skapar bättre förutsättningar

Förebyggande åtgärder vid allergiska reaktioner

- Boka ett allergimöte i samband med barnets start i verksamheten
- Föräldrarna /allergikonsulent informerar och utbildar personalen om barnets allergi och eventuella mediciner
- Upprätta säkra rutiner för hur ny personal och vikarier ska få information. Det gäller både lärare/förskolepersonal samt kock/kokerska

Hur kan man göra

- Personalen måste få information. En blankett från förskolechefen går till föräldrarna som ska skicka tillbaka den så att den kan gå vidare till tillagningskök och pedagogerna.
- Blanketten ska uppdateras och lämnas i god tid.

”Säker mat i förskola och skola- Hur du förbättrar skolmåltiderna för elever med allergi”

Råd vid födoämnesallergier

- Läs ingrediensförteckningen på nya produkter, ha alltid en dialog vad barnen kan äta, be gärna om tips från föräldrar
- Ordna en plats för där barnets mat kan hanteras utan risk för kontamination, ett eget skåp och märkt hylla behövs. Egna kärl och redskap inhandlas vid behov och diskas separat. Maten skall läggas upp i separata kärl med barnets namn
- Vid osäkerhet, vänta och kontrollera en extra gång

Tips och råd vid födoämnesallergier

- Om barnet reagerar luftburet på allergen från fisk, ägg får man hitta praktiska lösningar
- I förskolan kan barnet placeras på en kortända med en personal bredvid
- Vid reaktion där det är oklart spar maten och skicka till Livsmedelsverket kostnadsfritt
- Skicka en incidensrapport och säkra rutinerna

Tips och råd vid födoämnesallergier

- Om barnet reagerar luftburet på allergen från fisk, ägg får man hitta praktiska lösningar
- I förskolan kan barnet placeras på en kortända med en personal bredvid
- Vid reaktion där det är oklart spar maten och skicka till Livsmedelsverket kostnadsfritt
- Skicka en incidensrapport och säkra rutinerna

Vi skall anmäla om fel mat serveras

- Enl livsmedels regelverket ska incidenter där en elev serveras mat den inte tål anmälas till miljö och hälsoskyddsämnden

Förbud mot nötter, mandel och jordnöt i skolorna/förskolorna

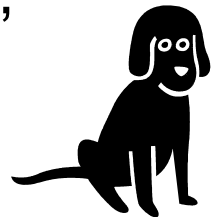

- Inom kommunen kan beslut tas
- Hålla skolan/förskolan ren från nöt, jordnöt, mandel, sesamfrö och mandel
- Undvika olyckstillbud med risk för allvarliga allergiska reaktioner
- Det finns en risk för sammanblandning av nötter, jordnöt och mandel därför bör alla dessa inkluderas
- Förbudet ska gälla utflykter, föräldrafika, disco, personalens kaffebröd

Hur kan vi minska pälsdjursallergen

- Vi utsätts för allergen överallt (skolan, förskolan, kollektivtrafik, affärer m.m.).
Allergener förs mellan olika miljöer, ansamlas och är svåra att ”städa bort”

Minska tillförseln av allergener till förskolan!

www.alltomallergi.se

www.barnmedallergi.se

Minska pälsdjursallergennivåer

- ✓ Undvik dammsamlade föremål och textilier, underlätta städningen genom att plocka undan
- ✓ Skåp istället för hyllor
- ✓ Lådor med lock

Minska pälsdjursallergennivåer

- ✓ Informera barn och föräldrar att inte gosa med sina djur innan förskolan och byt gärna strumpor varje dag!
- ✓ Förbjud ridkläder i förskolan!
- ✓ Tänk på att allergener även sitter i hår

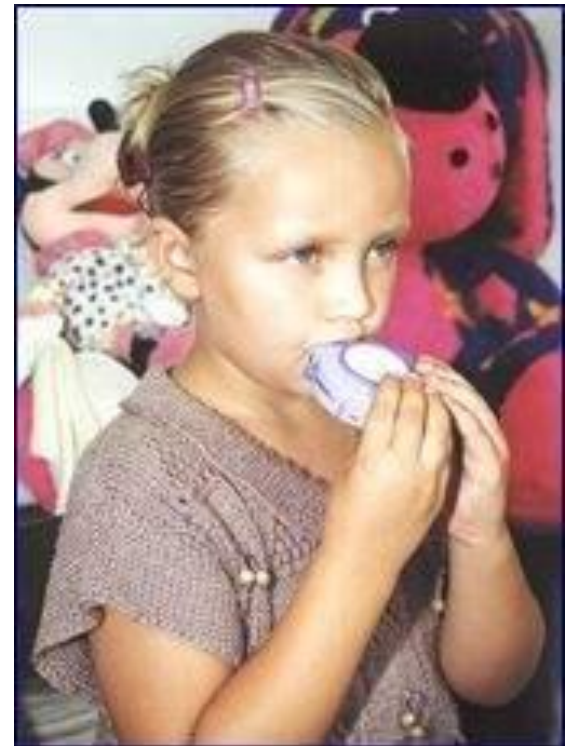
- ✓ Känsliga barn ska inte sitta bredvid djurägare
- ✓ Barn med pälsdjursallergi får hänga sina kläder på avsedda ställen så de inte kommer i kontakt med kompisars kläder som har pälsdjur hemma
- ✓ Speciallösningar endast i undantagsfall
- ✓ Känsligheten är mycket individuell, det finns inget gränsvärde!

Råd under pollenssäsongen

- Tänk på att hår och kläder innehåller pollen efter utevistelse
- Ett pollenallergiskt barn är mer trött under vår och sommar
- Vädra under pollenssäsong eller vädra när det precis regnat
- **Plocka inte in björkkvistar eller andra kvistar**
- Pollenallergiska barn bör kunna stanna inomhus under dagar med mycket pollen i luften – Viktigt att tänka på vid idrottslektioner och lek/aktiviteter utomhus
- Undvik att sitta i gräs om man har gräsallergi
- Under pollenssäsongen kan pollenallergiker vara särskilt känsliga även för annat som dofter, damm...
- Mår ofta bättre när vädret är sämre

Målet med behandling av astma

- Barnet ska klara vardagsaktiviteter
- Sova lugnt på natten
- Förebyggande medicinering
- God basmedicinering
- God miljösanering

Olika spacers

Vad säger lagen om egenvård

- Hälsa- och sjukvården bestämmer vilken åtgärd som kan utföras som egenvård i varje enskilt fall
- Vårdnadshavaren har tillsynsansvar för sina barn enl föräldrabalken, övergår till förskolan och skolan den tid som barnet vistas där
- Förskolan och skolan har ansvar för att barnen får hjälp med sin egenvård, tex hjälp med att ta sina mediciner

- Det ska finnas rutiner för vad som skall göras för att uppfylla denna skyldighet
- Det är viktigt att man samarbetar så att egenvården fungerar så tryggt som möjligt, både från sjukvården, föräldrarna och förskolan/skolan

När kan barnen behöva astmamedicin på- ha en dialog med föräldrarna

- Vid symtom såsom "jobbig hosta", "pip" i bröstet, tung rosslande andning
- Ev ge luftrörsvidgande medicin före ansträngande lek, utevistelse, utflykter
- En del av barnen kan också behöva en luftrörsvidgande medicin innan vilan, före idrott

Allergiska reaktioner

- Kan vara allt från hösnuva, rinnande ögon till astma och påverkan av allmäntillståndet, blekhet, kräkningar mm.
- Rutiner måste finnas på skolan hur detta skall hanteras och detta måste upprepas och repeteras

Förebyggande åtgärder

- Alla ska veta var akutmedicinen och den skriftliga handlingsplanen och all berörd personal ska ha fått information angående åtgärd vid akut allergisk reaktion
- Upprätta rutiner hur ni gör i samband med aktiviteter, utflykter, läger, fester etc

Lindrig-måttlig reaktion

Symtom

- Hudutslag med klåda (nässelutslag)
- Klåda/rinnande ögon/näsa
- Svullnad klåda mun och svalg
- Svullna läppar/ögonlock

Åtgärd

- **Ge antihistamin**
- **Kontakta föräldrar**
- **Kontakta sjukvården om symtomen inte minskar och släpper.**
- **Om symtomen ökar, gå vidare med åtgärd 2**

Kraftig reaktion

Symtom

- Utbrett nässelutslag, kraftig rodnad och/eller svår klåda över stora delar av kroppen
- Ökande svullnad i mun och svalg med heshet eller svårt att tala
- Tydliga andningsbesvär: hosta, astma, eller andra andningssvårigheter
- Tilltagande magsmärtor och/eller kräkningar
- Kallsvett, blekhet
- Oro, ångest, tilltagande trötthet, medvetslöshet

Råd till personal vid en svår allergisk reaktion:

- Ropa på hjälp
- Finns mediciner till barnet? Ge dem i så fall!
- Ring 112.
- Lämna aldrig barnet.
- Behåll lugnet!
- Ring föräldrar

Ge ej kall dryck, spring ej med barnet

OBS Upprätta rutiner för hur detta skall gå till!!

Skriftlig behandlingsplan-Åtgärd

1. Ge adrenalinpenna :..... Skall ges i lårets övre yttre muskel. Om dålig effekt kan denna dos upprepas efter 5-10 minuter
2. Vara i stillhet, liggande med möjlighet att andas effektivt
3. Om astmasymtom (hosta, svårt andas) ge astmamedicin inhalera minst 2 doser. Om dålig effekt kan denna dos upprepas inom 5-10 minuter
4. **Ring 112 efter ambulans, kontakta föräldrar/anhörig**
5. Om ej redan tidigare gjort ge antihistamin:
..... mängd:.....
6. Kortison (t.ex. Betapred) verkar ej akut och är därför ej viktigt initialt men kan nu ges i form av mängd: kan lösas i vatten

Adrenalin autoinjektorer

Tobak

- Kunskap om tobakslagen
 - Tobakslag (1993:581)
- Röklukt i kläder, hår och andedräkt kan ge besvär
- Rökfri arbetstid

- Parfymmer och starka dofter

Undvik parfymmer eller tvålar och starka dofter på förskolan

Ta inte in blommor som doftar

Värdegrund

”Det är viktigt för oss på skolan, och att alla som finns i våra lokaler känner att de kan vistas här utan oro för sin hälsa och välmående”

säger rektor Omar Hijazi, Grillska
Gymnasiet, Uppsala

Före

Efter

Före

Efter

Goda exempel

Skriftliga policy och rutiner

- Integrera barn med allergier i all verksamhet
- Hur parfym och starka dofter skall hanteras
- Hur pälsdjursallergen nivåer kan minimeras
- Hur specialkostor skall skötas
- Kräva skriftliga behandlingsplaner för mediciner

Till Sist

- Barn behöver trots sin allergi få känna att de kan vara som alla andra barn
- Stigmatisera inte
- Tack!

marina.jonsson@sll.se

www.camm.sll.se

